

Lausunnon antaminen jätepoliittisen ohjelman luonnoksesta

Tekn.ltk 14.03.2023 § 33
937/11.03.02/2021

Savo-Pielisen jätelautakunta pyytää toimialueensa kunnilta ja kuntien ympäristönsuojeluviranomisilta 31.3.2023 mennessä, lausuntoa jätepoliittisen ohjelman luonnoksesta.

Savo-Pielisen jätelautakunnalle kuuluu kuntien tekemän jätelautakuntasopimuksen mukaisesti kuntien yhteisen jätepoliittisen ohjelman valmistelu. Päätöksenteko ohjelmasta kuuluu kuitenkin kunnille. Jätepoliittisessa ohjelmassa kunnat asettavat yhdessä tahtotilan vastuulleen kuuluvan jätehuollon kehittämiselle ja kiertotalouden edistämiselle alueellaan. Koska jätehuollon palvelutehtävät hoidetaan tällä alueella kuntien yhteistyössä kunnallisessa jäteyhtiössä, Jätekukossa, ja viranomastehtävät jätelautakunnassa, on tärkeää, että kunnat linjaavat yhteiset tavoitteet alueen jätehuollolle. Ohjelma mahdollistaa jätehuollon kehittämisen suunnitelmallisesti ja yhtenäisin periaattein koko jätelautakunnan toimialueella. Jätepoliittinen ohjelma on myös tärkeä kunnallisen jäteyhtiön omistajaohjauksen väline. Kuntien aiempi jätepoliittinen ohjelma on laadittu vuoteen 2022 saakka. Jätelautakunta on valmistellut vuoden 2022 aikana uutta ohjelmaa, joka toimii jätehuollon kehittämisen suunnannäyttäjänä vuoteen 2030 saakka. Valmistelua on tehty tulevaisuusajattelua hyödyntäen yhteistyössä toimialueensa kuntien ja kunnallisen jäteyhtiön, Jätekukko Oy:n, kanssa. Ohjelmaa varten on selvitetty myös keskeisten sidosryhmien ja kuntalaisten näkemyksiä jätehuollonkehittämisen suuntaviivoista ja painopisteistä.

Ohjelman keskeinen sisältö

Jätepoliittisesta ohjelmasta on valmistunut nyt luonnos. Ohjelman visiona on, että *"arjen kiertotalous toteutuu alueella ympäristöä kunnioittaen yhteistyön ja asukkaiden tarpeita palvelevan jätehuollon voimalla"*. Tavoitetta toteuttamaan on asetettu tarkempia tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä, joita toimialueen kunnat, Jätekukko Oy ja jätelautakunta toteuttavat. Jätepoliittisen ohjelman asiakokonaisuudet ovat:

- Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen.
- Kattava materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste.
- Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut.

Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen sisältää toimenpiteitä, joiden tavoitteena on saada syntyvän jätteen määrä laskuun niin, että vuonna 2030 kotitalouksien jätemäärä on pienempi kuin vertailuvuonna 2020. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kulutustottumusten muutosta sekä kuntien hankintojen vastuullisuuden edistämistä. Lisäksi kiertotalousosaamisen kehittämisellä ja ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen panostamalla pyritään siihen, että tavoitteet toteutuvat arjessa ja organisaatioiden toiminnassa. Kattavan materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste sisältää toimenpiteitä, joilla edistetään materiaalitehokkuutta ja kierrätystä niin, että kierrätysaste saavuttaa 65 % tason vuoteen 2030 mennessä. Kunnianhimoinen tavoite edellyttää merkittäviä panostuksia jätehuoltoon (esim. uudenlaisten keräysratkaisujen käyttöönottoa) sekä kiertotalouden tutkimus- ja kehitystoiminnan edistämistä. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä kehittämällä ja alan toimijoiden toimintaedellytyksiä parantamalla varmistetaan, että yhteinen tavoite saavutetaan. Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut - asiakokonaisuuden alle koottujen toimenpiteiden tavoitteena on, että

jätehuollon asiakastyytyväisyys on korkealla tasolla ja jätehuolto toteutuu hiilineutraalisti vuoteen 2030 mennessä. Jätehuollon palvelut ja palveluverkosto toteutetaan koko toimialueella yhtenäisin periaattein ympäristönäkökohdat huomioiden ja asiakkaiden tarpeita kuunnellen niin, että jätehuolto on sujuva osa arkea. Suunnitelmallinen seuranta ja valvonta tukee ympäristövastuullisuutta varmistaen, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristöhaittoja. Jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden pohjalta tullaan vielä myöhemmin määrittelemään tarkemmin jätehuollon palvelutaso.

Lausunto

Tuusniemen tekninen lautakunta jakaa ohjelman vision, ”*arjen kiertotalous toteutuu alueella ympäristöä kunnioittaen yhteistyön ja asukkaiden tarpeita palvelevan jätehuollon voimalla*” ja kannattaa ohjelman tavoitteisiin ja konkreettisiin toimenpiteisiin pyrkimistä, joita ovat:

- Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen.
- Kattava materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste.
- Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut.

Savo-Pielisen jätelautakunnan alueen kunnat ovat heterogeeninen joukko ja niiden väestörakenteessa, asukastiheydessä ja osin palveluiden tarpeessa esiintyy isoja eroja. Lisäksi alueen pienissä kunnissa voi olla tilanne, jossa asukasluku kaksin kertaistuu kesällä, kesäasukkaiden saapuessa vapaa-ajanasunnoilleen. Tuusniemen tekninen lautakunta pyytää, että jätepoliittisessa ohjelmassa otetaan huomioon alueen kuntien erillaiset tilanteet ja toivoo, että myös harvaanasutuille alueille suunnataan riittävästi resursseja, jotta ohjelman tavoitteet täytyvät koko jätelautakunnan toiminta-alueella.

Valmistelija	vs tekninen johtaja Petteri Heikkinen, puh. 044-720 9032.
Päätösehdotus	Tuusniemen tekninen lautakunta päättää antaa Savo-Pielisen jätelautakunnalle tämän pykälän esittelytekstin mukaisen lausunnon jätepoliittisen ohjelman luonnoksesta. Lautakunta siirtää lausunnon edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.